

U s n e s e n í

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jany Knotkové a soudců JUDr. Radky Šimkové a JUDr. Kateřiny Kodetové v právní věci žalobkyň: a) V [redacted] K [redacted] nar. [redacted] bytem [redacted] a b) [redacted] A [redacted] K [redacted] nar. [redacted], bytem [redacted] zastoupena matkou V [redacted] K [redacted] (žalobkyní ad a/), právně zastoupených JUDr. Janem Pavlokem, Ph.D., advokátem se sídlem Praha 6, K Brusce 124/6, proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČ: 00025429, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o náhradu nemajetkové újmy, k odvolání žalobkyň a žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 4. září 2014, č. j. 15 C 270/2012-140,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku o nákladech řízení pod bodem III. mění jen tak, že je žalovaná povinna zaplatit žalobkyním na nákladech řízení společně a nerozdílně částku 143.385 Kč, jinak se v tomto výroku potvrzuje.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyním na nákladech odvolacího řízení společně a nerozdílně částku 12.729 Kč do patnácti dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám advokáta JUDr. Jana Pavloka, Ph.D.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů dovolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem uložil soud I. stupně žalované povinnost zaplatit žalobkyni ad a) i žalobkyni ad b) částku 240.000 Kč s tam specifikovaným zákonným úrokem z prodlení od 21. července 2011 do zaplacení a částku 260.000 Kč s tam specifikovaným zákonným úrokem z prodlení od 7. září 2012 do zaplacení (výroky pod body I. a II.), zamítl žalobu v části, v níž se každá ze žalobkyň domáhala zaplacení další částky 4 760 000 Kč

se zákonným úrokem z prodlení z této částky, další částky 4 740 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení z této částky, zákonného úroku z prodlení z částky 240.000 Kč za období od 26. května 2011 do 20. července 2011 a zákonného úroku z prodlení z částky 260.000 Kč od 31. července 2012 do 6. září 2012 (výroky pod body III. a IV.), a rozhodl o tom, že je žalovaná povinna zaplatit žalobkyním na nákladech řízení částku 75.988 Kč do patnácti dnů od právní moci rozsudku k rozsudku k rukám jejich právního zástupce (výrok pod bodem V.).

K odvolání žalobkyň i žalované Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 28. dubna 2015, č. j. 30 Co 102/2015-186, rozsudek soudu I. stupně se ve výrocích pod body I. a II. ohledně částek 240.000 Kč se zákonným úrokem z prodlení z těchto částek zrušil a řízení v tomto rozsahu zastavil a ohledně částek 260.000 Kč se 7,75 % úrokem z prodlení z těchto částek od 7. září 2012 do zaplacení rozsudek soudu I. stupně potvrdil. Dále odvolací soud zrušil rozsudek soudu I. stupně též ve výrocích pod body III. a IV. ohledně úroků z prodlení z částek 240.000 Kč za období od 26. května 2011 do 20. června 2011 a i v tomto rozsahu řízení zastavil, ohledně částek 4 740 000 Kč s úrokem z prodlení z těchto částek pak rozsudek soudu I. stupně v uvedených výrocích změnil a rozhodl o tom, že je žalovaná povinna zaplatit každé ze žalobkyň částku 110.000 Kč se 7,75 % úrokem z prodlení z těchto částek od 7. září 2012 do zaplacení, jinak rozsudek soudu I. stupně v těchto výrocích rovněž potvrdil. O nákladech řízení před soudy obou stupňů rozhodl odvolací soud tak, že nemá žádný z účastníků na jejich náhradu právo.

Výrok o nákladech řízení odůvodnil odvolací soud ust. § 224 odst. 1 a 2 ve spojení s ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. Připustil, že je mu známa judikatura Ústavního soudu ČR i Nejvyššího soudu ČR, na níž odkázal, nicméně uzavřel, že uvedená judikatura není použitelná za situace, kdy je žalobcem požadováno plnění ve zjevně nepřiměřené výši, a kdy se tedy v podstatném rozsahu jedná o zřejmě bezúspěšné uplatňování práva. V takovém případě, o jaký se jedná i v dané věci, by nebylo dle názoru odvolacího soudu spravedlivé náhradu nákladů řízení žalobkyním ve smyslu ust. § 142 odst. 3 a ve smyslu výše citované judikatury přiznat. Argumentoval přitom nálezem Ústavního soudu ČR ze dne 29. března 2012, sp. zn. II. ÚS 2873/11. Z uvedených důvodů odvolací soud vyslovil, že nemá žádný z účastníků na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů právo.

K dovolání žalobkyň rozhodoval ve věci Nejvyšší soud ČR, a to usnesením ze dne 29. února 2016, č. j. 30 Cdo 4607/2015-223. Tímto usnesením Nejvyšší soud ČR dovolání žalobkyň v rozsahu, jímž napadly rozsudek odvolacího soudu ve věci samé, odmítl, ve výroku o nákladech řízení pod bodem III. pak dovolací soud rozsudek soudu I. stupně zrušil a věc mu v tomto rozsahu vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší soud ČR poukázal na to, že výsledek řízení projevující se tím, že poškozený žalobce dosáhne satisfakce uložením povinnosti škůdci nahradit mu nemateriální újmu anebo poskytnout mu morální satisfakci, popř. dosáhne konstatování porušení práva, lze s přihlédnutím k přiměřenosti žalované formy náhrady hodnotit ve smyslu zásad úspěchu ve věci obdobně jako plný úspěch ve smyslu ust. § 142 odst. 1 o. s. ř., byť žalobci nebylo přiznáno jím požadované plnění nebo jeho výše. V této souvislosti odkázal Nejvyšší soud ČR na své usnesení ze dne 5. února 2014, sp. zn. 30 Cdo 2707/2013. Jestliže se odvolací soud proti tomuto judikatornímu závěru vymezil tím, že žalobkyněmi bylo požadováno plnění ve zjevně nepřiměřené výši, a v podstatném rozsahu se tak jedná o zřejmě bezúspěšné uplatňování práva, pak dovolací soud z těchto argumentů, které navíc v projednávané věci nepovažoval za zcela příléhavé, důvody k odchýlení se od své dosavadní ustálené rozhodovací praxe nedovodil a shledal v tomto rozsahu dovolání důvodným.

Odvolací soud tedy, vázán právními názory dovolacího soudu ve smyslu ust. § 243g odst. 1 ve spojení s ust. § 226 o. s. ř. otázku náhrady nákladů řízení posuzoval opětovně. Přezkoumal přitom znovu z podnětu obou podaných odvolání rozsudek ve výroku

o nákladech řízení pod bodem V. stejně jako řízení, které vydání rozsudku předcházelo, postupem dle ust. § 212 a § 212a o. s. ř.

Dle usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 5. února 2014, sp. zn. 30 Cdo 2707/2013, na něž již odkázal Nejvyšší soud ČR ve svém kasačním usnesení, výsledek řízení projevující se tím, že poškozený žalobce dosáhne satisfakce uložení povinnosti škůdce nahradit mu nemateriální újmu anebo poskytnout mu morální satisfakci, popř. dosáhne konstatování porušení práva, lze hodnotit ve smyslu zásad úspěchu ve věci obdobně jako plný úspěch (§ 142 odst. 1 o. s. ř.), byť žalobci výrokově nebylo přiznáno jím požadované plnění nebo jeho výše.

Dle ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl.

V daném případě se každá ze žalobkyň domáhala proti žalované náhrady nemajetkové újmy, kterou měly žalobkyně jako matka a dcera utrpět v důsledku nezákonných rozhodnutí vydaných soudy v řízení o péči soudu o nezletilé, přičemž poté, kdy došlo ke spojení věcí vedených před Obvodním soudem pro Prahu 4 pod sp. zn. 15 C 270/2012 a sp. zn. [REDAKCE] byla z tohoto titulu požadována každou ze žalobkyň celková částka 10 000 000 Kč. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 4. září 2014, č. j. 15 C 270/2012-140, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 28. dubna 2015, č. j. 30 Co 102/2015-186, byla každé ze žalobkyň přiznána celkem částka 610.000 Kč. Ve smyslu výše citovaného právního závěru Nejvyššího soudu ČR a též ve smyslu výše citované judikatury je tak třeba vycházet z toho, že žalobkyním náleží dle ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. plná náhrada nákladů řízení, které v průběhu řízení účelně vynaložily. Žalobkyně byly v řízení právně zastoupeny advokátem, a proto jim náleží náhrada nákladů právního zastoupení představující odměnu právního zastoupení, náhradu paušálních hotových výdajů a 21 % DPH, jíž je jejich právní zástupce plátcem.

Při stanovení výše odměny právního zastoupení vycházel odvolací soud z ust. § 9 odst. 4 písm. a), ust. § 11 odst. 1 a 2 a ust. § 12 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb. Na tomto místě odvolací soud odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu ČR reprezentovanou např. usnesením ze dne 20. ledna 2014, sp. zn. 30 Cdo 3378/2013, dle něhož na případy, kdy je předmětem řízení zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným výkonem veřejné moci, je při stanovení tarifní hodnoty podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. příslušné aplikovat § 9 odst. 4 písm. a). Není totiž možné přehlédnout, že v řízeních, v nichž se jedná o odškodnění nemajetkové újmy způsobené nesprávným úředním postupem či nezákonným rozhodnutím, se jedná o kompenzaci za zásah do osobnostních práv poškozených v širším slova smyslu. Nemajetková újma, o jejíž odškodnění v takových řízeních jde, je totiž vždy následkem zásahu do některé ze složek nemajetkové (osobní) složky jednotlivce (poškozeného) - ať už jde o nepřiměřenou délku řízení (kdy se poškozený ocitá ve stavu nejistoty ohledně svých práv a povinností, která mohou být v řízení dotčena), nebo v případech trestních stíhání, která neskončí pravomocným odsuzujícím rozsudkem, nebo v případech nezákonného omezení osobní svobody atd. Ve smyslu výše citované judikatury i výše citovaných ustanovení tedy náleží žalobkyním za jeden úkon právní služby jejich právního zástupce částka 4.960 Kč. V řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 2 původně pod sp. zn. [REDAKCE] o žalobě žalobkyň ze dne 24. května 2011 učinil právní zástupce žalobkyň účelně celkem 14 úkonů právní služby, za něž mu náleží odměna právního zastoupení v plné výši (ust. § 11 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb.), a odvolací soud proto žalobkyním za toto řízení přiznal celkem **69.440 Kč** (14 x 4.960 Kč). Žalobkyním náleží konkrétně odměna právního zastoupení za tyto úkony právní služby jejich právního zástupce: převzetí zastoupení, podání žalobního návrhu ze dne 18. května 2011, podání vyjádření

ve věci ze dne 30. června 2011, ze dne 24. ledna 2012 a ze dne 27. února 2012, ze dne 12. září 2012, účast právního zástupce žalobkyň u jednání soudu ve dnech 16. srpna 2012, 4. října 2012, 9. listopadu 2012 a 18. dubna 2013, podání odvolání proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 včetně jeho doplnění, podání vyjádření k odvolání žalované včetně jeho doplnění, účast právního zástupce žalobkyň při odvolacím jednání dne 15. listopadu 2013 a účast právního zástupce žalobkyň na jednání Obvodního soudu pro Prahu 2 po vydání kasačního usnesení odvolacím soudem dne 17. ledna 2014. Dále pak byla žalobkyním přiznána náhrada hotových výdajů za tyto úkony právní služby po 300 Kč dle ust. § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. tj. celkem **4.200 Kč** (14 x 300 Kč). V řízení vedeném původně samostatně pod sp. zn. 15 C 270/2012 o žalobním návrhu žalobkyň ze dne 15. srpna 2012 učinil právní zástupce účelně žalobkyň celkem 8 úkonů právní služby, za něž mu náleží odměna právního zastoupení v plné výši (ust. § 11 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb.), a jeden úkon právní služby, za který mu náleží odměna ve výši jedné poloviny (ust. § 11 odst. 2 vyhl. č. 177/1996 Sb.). Odvolací soud proto žalobkyním za toto řízení přiznal celkem **42.160 Kč** (8,5 x 4.960 Kč). Žalobkyním náleží konkrétně odměna právního zastoupení za tyto úkony právní služby jejich právního zástupce: převzetí zastoupení, podání žalobního návrhu ze dne 15. srpna 2012, podání vyjádření ve věci ze dne 15. února 2014, účast právního zástupce žalobkyň u jednání soudu ve dnech 10. dubna 2014, 29. května 2014, 10. července 2014 a 28. srpna 2014, vypracování závěrečného návrhu ve věci ze dne 22. září 2014 a účast u jednání, při němž byl pouze vyhlášen rozsudek (odměna v poloviční výši). Odvolací soud nepřiznal žalobkyním v tomto řízení náhradu nákladů právního zastoupení za účast jejich právního zástupce při jednáních ve dnech 4. října 2012 a 17. ledna 2014, neboť za účast při těchto jednáních již byla žalobkyním přiznána náhrada nákladů právního zastoupení v řízení vedeném pod sp. zn. [REDAKCE] kde byly soudem I. stupně v důsledku spojení věcí vždy projednávány oba nároky společně. Dále pak byla žalobkyním přiznána náhrada hotových výdajů za tyto úkony právní služby po 300 Kč dle ust. § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. tj. celkem **2.700 Kč** (9 x 300 Kč). Za řízení před soudem I. stupně tak byla žalobkyním přiznána celkem částka 118.500 Kč (69.440 Kč + 4.200 Kč + 42.160 Kč + 2.700 Kč). K této částce pak je třeba ještě ve smyslu ust. § 137 odst. 3 o. s. ř. připočíst 21 % DPH ve výši 24.885 Kč, a náklady řízení před soudem I. stupně tak žalobkyním náleží celkem v částce 143.385 Kč. Protože soud I. stupně nestanovil výši těchto nákladů správně, postupoval odvolací soud dle ust. § 220 ve spojení s ust. § 167 odst. 2 za užití ust. § 211 o. s. ř., rozsudek soudu I. stupně ve výroku o nákladech řízení pod bodem V, pokud jde o jejich výši, změnil jen tak, že vyslovil, že je žalovaná povinna zaplatit žalobkyním na nákladech řízení společně a nerozdílně částku 143.385 Kč, jinak rozsudek soudu I. stupně v tomto výroku dle ust. § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil.

O nákladech odvolacího řízení pak odvolací soud rozhodl dle ust. § 224 odst. 2 ve spojení s ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. V odvolacím řízení byly též žalobkyně úspěšné, a náleží jim proto náhrada nákladů právního zastoupení za dva úkony právní služby (podání odvolání a účast u odvolacího jednání dne 28. dubna 2015) po 4.960 Kč dle ust. § 9 odst. 4 písm. a), ust. § 11 odst. 1 a ust. § 12 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb. Dále jim náleží náhrada hotových výdajů za tyto úkony právní služby po 300 Kč dle ust. § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. a 21 % DPH ve výši 2.209 Kč dle ust. § 137 odst. 3 o. s. ř. Na nákladech odvolacího řízení tak žalobkyním celkem náleží částka 12.729 Kč (9.920 Kč + 600 Kč + 2.209 Kč).

O nákladech dovolacího řízení pak odvolací soud konečně rozhodl dle ust. § 243g odst. 1 ve spojení s ust. § 142 odst. 1 za užití ust. § 243b o. s. ř. V dovolacím řízení byla v řízení o věci samé úspěšná žalovaná, a žalobkyně by proto ve smyslu výše uvedených ustanovení povinny uhradit jí náklady, které v této fázi soudního řízení účelně vynaložila. Protože však žalované v průběhu dovolacího řízení žádné náklady prokazatelně nevznikly,

rozhodl odvolací soud, že nemá žádný z účastníků na náhradu nákladů dovolacího řízení právo.

Poučení: Proti tomuto usnesení lze podat za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř. dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu I. stupně. Přípustnost dovolání zkoumá dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

V Praze dne 2. května 2016

JUDr. Jana Knotková v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: *Hana Tomanová*